

Враховуючи зміст і завдання інноваційного підприємництва можна виділити декілька моделей забезпечення соціальної інклюзії.

1. *Консультаційна мультиплікаційна модель.* Дана модель передбачає поширення успішного досвіду інноваційного підприємництва серед інклюзивної аудиторії самими підприємцями практиками. Вони надають консультації з приводу відкриття власного бізнесу, які потім продають свої інноваційні продукти чи послуги на відкритий ринок.

2. *Венчурна модель.* За такої моделі великі інноваційні підприємства або підприємці новатори можуть приймати участь у спів фінансуванні або кредитування власної креативної справи бідних людей.

3. *Модель працевлаштування.* Відповідно до цієї моделі компанії надають можливість працевлаштування та професійного навчання людям, які не можуть створити конкуренцію на традиційному ринку праці (люди з фізичними вадами, бездомні, соціально незахищена молодь, колишні засуджені). Таку модель широко застосовують громадські організації різного спрямування, а також компанії міського благоустрою, кав'ярні, кур'єрські компанії тощо.

4. *Філантропічна модель.* Підприємці продають товари та надають послуги, а отриманий дохід майже у повному обсязі використовують на фінансування соціальних програм. Проте існування такої моделі багаторазово піддавалося критиці з боку значної частини підприємців через суперечності із законом конкуренції.

5. *Комунікаційна модель.* Модель часто використовують для комерціалізації соціальних послуг чи для отримання вигоди від нематеріальних активів, таких як торговельні відносини, а дохід інноваційних підприємців витрачається на фінансування послуг клієнтам, неспроможним їх оплатити.

Отже, зазначене вище дослідження подане в розрізі логіки та діалектики пізнання інноваційного підприємництва, розкриття економічної сутності та забезпечення соціальної інклюзії, як єдиного системоутворюючого механізму вирішення соціально-економічних проблем України. Кожний напрям цього дослідження має перелік завдань, що потребують розгляду та подальшого вивчення.

Література

1. *Andriushchenko K.A., Riepina I.M., Kolomiyets-Ludwig E.P.* Inclusive Innovative Entrepreneurship Development in the Context of the European Integration // K.A. Andriushchenko, I.M. Riepina, E.P. Kolomiyets-Ludwig // *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum.* – Czech Republic. – 2016. – NR 1 (32). – Pp. 43–49.

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Стратегія подолання бідності» від 16 березня 2016 р. № 161-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/-cardnpd?docid=248898080>

УДК 657.658

Семенова Світлана Миколаївна
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
КДАВТ "Київської державної академії водного транспорту",
f430@ukr.net

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ОБЛІКУ STARTUP

ЕВРОПЕЙСКИЙ ОПЫТ УЧЕТА STARTUP

EUROPEAN EXPERIENCE IN ACCOUNTING STARTUP

Анотація. Розвиток startup-компаній, особливості сфери їх діяльності, фінансування, ризики та масштаби вимагають відповідного відображення в бухгалтерському обліку та звітності. Досліджено досвід європейських країн у сфері обліку startup, визначено особливості обліку фінансування на індивідуальній або колективній основі, відображення дореєстраційних витрат, специфіки та порядку визнання доходів, проаналізовано сучасні бухгалтерські програми для ведення обліку та пакет послуг з обліку startup за аутсорсингом у Європі.

Аннотация. Развитие startup-компаний, особенности сферы их деятельности, финансирования, риски и масштабы требуют соответствующего отражения в бухгалтерском учете и отчетности. Исследован опыт

европейских стран в сфере учета startup, определены особенности учета финансирования на индивидуальной или коллективной основе, отображение дорегистрационных расходов, специфики и порядка признания доходов, проанализированы современные бухгалтерские программы для ведения учета и пакет услуг по учету startup по аутсорсингу в Европе.

Annotation. The development of startup-companies, especially the scope of their activities, financing, risks and scope require appropriate reflection in the accounting and reporting. The experience of European countries in the field of accounting startup, accounting peculiarities financing on an individual or collective basis, mapping pre registration costs, specificity and order revenue recognition, analyzes current accounting software for record keeping and accounting package startup on outsourcing in Europe.

Бурхливий розвиток інноваційних проектів в рамках стартап привертає все більшу увагу інвесторів, науковців, практиків та суспільства, про що свідчить велика кількість публікацій. Незважаючи на складну економічну ситуацію, довготривалу кризу та інші несприятливі для бізнесу фактори, українці розробляють надуспішні стартапи, заявляючи про себе в усьому світі. Інноваційність вітчизняних проектів підтверджується показниками інвестування – у 2016 р. суми коштів, вкладених у стартапи з позначкою «made in ukraine» зросли на 36 % у порівнянні з 2015 р. [1], у 2017 р. також очікується зростання. Поряд з цим питання особливостей бухгалтерського обліку стартапів в Україні та закордоном практично не висвітлені.

Стартап (англ. startup) представляє собою новостворену компанію (можливо, ще не зареєстровану офіційно, але яка планує стати офіційною), що буде свій бізнес на основі інновацій або інноваційних технологій, яка виходить на ринок і володіє обмеженими ресурсами. Особливо часто термін «стартап» застосовується відносно інтернет-компаній і інших фірм, що працюють в галузі ІТ, проте, це поняття розповсюджується і на інші сфери діяльності. Інновації, на основі яких будують свій бізнес стартапи, можуть бути як глобальними (тобто бути інноваціями у всьому світі), так і локальними (тобто, бути інновацією в окремій країні, але в інших країнах вже ні). При цьому важливо відокремлювати стартап від відкриття малого бізнесу. Пол Грем (Paul Graham — засновник Y Combinator) визначає стартап як компанію, спроектовану для швидкого зростання на основі інновацій та технологій. Стів Бланк (Steve Blank) характеризує стартап як тимчасову організацію, націлену на пошук повторювальної та масштабованої бізнес-моделі, поштовх до розвитку якої надають інвестори [2]. Правильне розмежування стартапу, як перспективного проекту, здатного до швидкого зростання, та малого бізнесу в локальній сфері з ризиками дозволить інвестору вкладати кошти безпосередньо в розвиток економіки в середині країни та визначитись з ключовими аспектами організації фінансового та податкового обліку.

В Європі, як і в Україні, ведення бухгалтерського обліку є обов'язковим з моменту державної реєстрації компанії безперервно до дати її ліквідації. Проте стартап передбачає здійснення різноманітних витрат ще до моменту затвердження та реєстрації юридичної особи: розробка бізнес-плану, юридичний супровід, фінансові консультації, представницькі витрати, збір коштів і т.д. З вирішенням цих питань можуть допомогти консалтингові компанії, проте функціонують і спеціальні фінансові платформи, наприклад, LeapFinancial [3], які спеціалізуються не тільки на здійсненні аналізу та виборі стартап-проектів для інвестування, але й пропонують повний юридичний, організаційний, бухгалтерський та податковий супровід. Більше того, розроблено багато різноманітних програм спеціально для потреб ведення обліку стартапів, які інтегровано поєднують обов'язок ведення обліку, складання та подання звітності, сплати податків – для уникнення фінансових санкцій та штрафів, які значні навіть за європейським виміром, з функціями аналізу, контролю та управління, зокрема побудови управлінських звітів у будь-якому потрібному розрізі. Найбільш відомі з них: Crunch [4] (вартість 29,5 фунтів + ПДВ на місяць), Gebs [5] (вартість послуг 99 євро на місяць), Accase [6], Xero [7] (безкоштовна програма), Freshbooks, Quickbooks, Kashoo, Harvest, Yendo, Zoho, Hiveage, Bullet, Apptivo, LessAccounting [8].

Стартапами були такі корпорації, як: Google, Apple, PayPal. Успішний облік стартапів вимагає розуміння та налаштування на специфіку функціонування предмета їх створення. Наприклад, найбільш відомі українські стартапи працюють в наступних сферах: 1) Petcube – визнаний найкращим стартапом Європи у 2014 р. спеціалізується на виготовленні пристроїв дистанційного нагляду для власників домашніх тварин; 2) Clickky – незалежна мобільна маркетингова платформа з залучення нових користувачів і монетизації мобільних додатків інтернет-маркету Alibaba; 3) Augmented Pixels – проект, що розвиває технології доповненої реальності; 4) Branto та Ajax Systems – програмне та технічне забезпечення «розумний будинок»; 5) YouScan – сервіс моніторингу відгуків споживачів в соцмережах для ефективного маркетингу; 6) Kwambio – онлайн-платформа для дизайнерів; 7) QROK – стартап в розвитку навігації у приміщеннях, де неможливий прийом сигналів супутників GPS; 8) Skidka –

об'єднує в одному місці знижки з найбільших магазинів; 9) DelFast – доставка товарів на електровелосипедах; 10) Wishround – дозволяє колективно оплачувати подарунки в інтернеті; 11) Settle – платіжний інструмент для закладів та ресторанів; 12) EatSmart – сервіс бронювання столиків; 13) Preply – сервіс пошуку локальних і онлайн репетиторів, фахівців з іноземних мов для хобі, шкільної програми, бізнесу; 14) Coursmos – освітній стартап, що пропонує платформу для невеликих онлайн-курсів (один відеоурок триває не більше трьох хвилин, а в курс може входити до семи лекцій), аудиторія понад 900 тис. студентів та 7 тис. викладачів, що робить його найбільшою у світі платформою за кількістю та асортиментом онлайн-курсів. Наразі інтернет-освіта є одним з головних трендів на світовому ринку стартапів. Отже, основним предметом діяльності стартапів є розробка та реалізація інноваційних технологій переважно у сфері послуг, їх соціальна спрямованість, характерною рисою є широке коло споживачів, орієнтація на інтернет, соціальні мережі, мобільні додатки. В обліку – це наявність капітальних інвестицій у розробку продукту, значна питома вага нематеріальних активів, наявність різних способів оплати, специфіка визнання доходів. Також компаніям необхідно враховувати критерії визнання інновацій для активів, витрат, доходів відповідно до вимог IASB 16, 18, 38, 39, IFRS 13 і законодавства ЄС.

Важливий аспект обліку стартапів полягає також у відображенні джерела фінансування проекту. Інвестиції можуть здійснюватись на індивідуальній або колективній основі (краудфандінг або спільнокошт), як наприклад, за допомогою Міжнародної платформи Crowdfunding International (Нідерланди) [9], за якою у більше ніж 160 країнах світу можуть отримати понад 35 тис. осіб дотації на свої бізнес-проекти та ідеї. Розрізняють два варіанти збору коштів: а) менеджер проекту виставляє суму, необхідну для його реалізації (в обліку відображається отримання кредиту або участь у капіталі); б) здійснення попереднього продажу товару або послуги покупцям (визнання доходів, якщо їх облік ведеться за касовим методом, або зобов'язань за отриманими авансами від покупців, якщо облік доходів ведеться за методом нарахувань). Серед найбільших краудфандінгових платформ Європи виділяють: Ulule (Франція), Crowdculture (Швеція), Goteo (Іспанія), Derev (Італія), Wemakeit (Швейцарія), Ulej і Talaka (Вулик і Талакакошт Білорусь), Na-Starte і Biggggidea (Україна).

Встановлено, що бухгалтерський облік стартапів в Європі інтегрований з завданнями управління і постійного онлайн аналізу показників діяльності та реалізації проекту. Бухгалтерські програми або аутсорсингові послуги спеціально адаптовані та включають такі функції, як: вибір форм реєстрації стартапу як юридичної особи (Sp.z.oo, G.mit.B.H., NIP, REGON, KRS), консультації та супровід, відкриття банківського рахунку та організація розрахунків за платіжними інструментами, забезпечення електронного документообігу, вибір стандартів та системи ведення обліку і складання звітності (МСБО, МСФЗ для малих і середніх підприємств, національні стандарти відповідної країни), кадрове діловодство, складання податкових декларацій, фінансове планування і контроль, юридична підтримка, формування внутрішньої управлінської звітності.

Отже, європейський досвід бухгалтерського обліку стартапів дозволяє виділити наступні особливості, що полягають у високій інтеграції фінансового та управлінського обліку, наявності спеціальних бухгалтерських програм та аутсорсингових послуг, платформ щодо консультаційної та фінансової підтримки інноваційних проектів, виборі форми організації та ведення обліку, оцінці можливостей застосування спрощеної системи оподаткування або податкових пільг, розробці облікової політики, в необхідності фіксування дореєстраційних витрат, активів та зобов'язань компанії, відображенні порядку інвестування проекту через участь у капіталі, випуск акцій, володіння частками або на кредиторській основі, інноваційності та специфіці діяльності стартапу, врахуванні ризиків в оцінці статей звітності та розкриття інформації у примітках. В Україні особливості обліку і звітності стартапів законодавством не врегульовані, дане поняття відсутнє в національних П(С)БО, фінансовій та статистичній звітності. Усе це вимагає доопрацювання та врахування з боку держави для стимулювання розвитку, забезпечення умов створення та функціонування стартапів в Україні, а не за кордоном через еміграцію найбільш здібних кадрів.

Література

1. Блащук О. Топ-5 українських стартапів, які відомі на весь світ / О. Блащук // Інформаційний портал *espresso.tv*, 2016. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://espresso.tv/article/2016/06/30/top_5_ukrayinskykh_startapiv_vidomi_na_ves_svit

2. Бигай К. Почему важно отличать стартап от малого бизнеса / К. Бигай // Информационный портал ain.ua, 2016. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ain.ua/2016/11/24/startup-eto-ne-maliy-biznes>
3. <https://leapfin.com> – LeapFinancial фінансова аналітика для стартапів.
4. <https://www.crunch.co.uk/who-we-help/startups> — Crunch бухгалтерський сервіс Великобританії.
5. <http://gebs-education.com> – Global Education Business Sysytem Європейська платформа підтримки стартапів Польщі.
6. <http://accase.com> – Accase бухгалтерська підтримка інноваційних стартапів Словачії.
7. <https://www.xero.com> – Xero бухгалтерське програмне забезпечення для стартапів на основі хмарних обчислень.
8. John Lincoln. Need Accounting Software? 20 of the Best Options for Startups – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.inc.com/john-lincoln/20-accounting-software-options-that-can-help-you-start-fast.html>
9. <https://www.crowdfundinginternational.eu/user/yovych> — Міжнародна платформа Crowdfunding International.

УДК 001.895+631

Кобченко Михайло
аспірант кафедри менеджменту
Полтавської державної аграрної академії
iriska7@ukr.net

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В РЕСУРСОКОРИСТУВАННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ИННОВАЦИОННЫЕ РЕШЕНИЯ В РЕСУРСОПОЛЬЗОВАНИИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

CONTEMPORARY ISSUES AND INNOVATIVE SOLUTIONS IN RESOURCE USING OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Анотація. В статті представлено огляд інноваційних рішень ресурсокористування сільськогосподарського підприємства в розрізі ключових проблем сучасного бізнес-середовища. Визначено головний недолік повільного інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств та запропоновано перспективне рішення.

Аннотация. В статье представлен обзор инновационных решений ресурсопользования сельскохозяйственных предприятий в разрезе ключевых проблем современной бизнес-среды. Определен главный недостаток слабого инновационного развития сельскохозяйственных предприятий и предложено перспективное решение.

Abstract. The overview of innovative solutions for agricultural enterprises in the context of the key problems of the modern market environment in the article are presented. The main drawback of innovative development of agricultural enterprises is identified and a promising solution is offered.

Забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства на аграрному ринку можливо тільки за умови чіткого налаштування режиму ресурсокористування, який в повній мірі відповідає викликам зовнішнього середовища. Сучасні проблеми сільськогосподарського підприємства в загальному концентруються на вишукуванні можливостей використання при виробництві ефективних сільськогосподарських матеріалів (насіння, засоби захисту рослин, паливо тощо) і очікуванні сприятливих для рослинництва метеорологічних умов. Збільшення частоти виникнення ситуації дорожнечі матеріалів на ринку та несприятливі погодні умови формують актуальність теми.

Тому нашим завданням є вивчення ситуацій, що провокують нестабільність виробничих систем сільськогосподарських підприємств, а також пошук ефективних інноваційних рішень проблем, що виникли.

Світовий досвід інтенсифікації використання земельних ресурсів переконливо доводить, що 30-40% збільшення сільськогосподарської продукції в країнах Західної Європи і США отримують за рахунок використання мінеральних добрив. Однак складна цінова ситуація на